

OSVRTI

CRKVENI ZAKONIK O ŽUPNOJ KATEHEZI

Pero Sudar

Ima li uopće mogućnosti, smisla i potrebe katehezu dovoditi u bilo kakvu vezu sa Zakonikom Crkve? Nije li to nategnuto dovođenje u vezu dvije stvarnosti, koje po svojoj naravi, odudaraju jedna od druge? Čemu, dakle, trpati u Zakonik Crkve i ono što u njega ni po čemu ne pripada?

Takva i slična pitanja nisu rijetka. Naročito u sredinama koje Crkvu shvaćaju isključivo kao neorgansku, mističnu i duhovnu stvarnost. U tako shvaćenoj Crkvi, Zakonik ne samo da ne bi bio potreban, nego bi uistinu bio štetan. On bi svojim normama sputavao, postavljao granice karizmi. Krštenika bi sputavao u ostvarenju njegovog osnovnog poziva, tj. širenja Radosne vijesti onako kako to on smatra za prikladno. U tom kontekstu postaje više nego očito da kateheza od Zakonika Crkve ne bi mogla imati više koristi nego štete. Vezivanje kateheze za župu priječilo bi gore spomenutu katehetsku aktivnost pojedinaca kao i slobodno i spontano okupljanje vjernika.

Iz takve vizije stvari rodila se, stoljećima začinjana, odbojnost prema Zakoniku Crkve kao takvom. To se očitovalo u svoj svojoj snazi nakon II. vatikanskog koncila. Pitanje je, međutim, s koliko se opravdanja i s koliko utemeljenosti to izražava na koncilskoj nauci o Crkvi.

1. ZAKONIK CRKVE – ZAHTJEV NJEZINE NARAVI

a) Čini se da je Zakonik Crkve i odviše dugo u njoj „živio“, a da bi brzopleto i bez dovoljno utemeljenosti smio biti odgurnut u stranu bez opasnosti da se ona sama osiromaši. Crkva jest „zajednica vjere, ufanja i ljubavi“, ali je i „vidljivi organizam“, „duhovna zajednica“ ali i „vidljivi zbor“, „ustanovljena i uređena na ovom svijetu kao društvo“.¹ Ona je jedinstvo božanskog i ljudskog. Njezina sakramentalna, mistična stvarnost, jest sadržaj i princip njezine vidljive strukture, koja je „conditio sine qua non“ njezinog bivstvovanja među ljudima. Tu se radi o dva vida jedne te iste stvarnosti² koji su „po svojoj biti vezani jedan s drugim“.³ Kao što ne može biti dvojbe koji od dva gore navedena vida jedne te iste stvarnosti zauzima prvotno mjesto, isto tako ne može biti sumnje da je Crkva ispravno i koncilski tek onda shva-

1 Usp. *Dokumenti II. vatikanskog sabora*, Dogmatska konstitucija o Crkvi „Lumen Gentium“ (LG), br. 8.

2 A. ACERBI, *Due ecclesologie*, Bologna, 1975, str. 199.

3 G. PHILIPS, *La Chiesa e il suo mistero nel Concilio Vat. II*, tal. prijevod, Milano, 1982, str. 109.

ćena kad svaki od njih biva adekvatno naglašen.⁴

b) Iako različita od drugih, Crkva je zaista vidljivo utemeljena kao zajednica ljudi⁵, koja, jer ima sebi svojstven cilj (spasenje ljudi) i jer je za to obdarena potrebnim sredstvima (Riječ i sakramenti), biva tretirana kao društvo⁶, kao narod. Tu se radi o narodu Božjem.⁷ Budući da svaka zajednica ljudi, svaki narod, ukoliko želi opstati kao zajednica, mora imati neke norme, po kojim uređuje svoj život, više je nego očito da je Zakonik Crkve potreba njena života.

Stoga se s pravom može ustvrditi da potreba Zakonika Crkve proistječe iz naravi nje same.⁸ Budući da proistječe iz njezine naravi, on se ne može odnositi samo na izvanjski vid njezine stvarnosti. On, zapravo, zahvaća i regulira obavljanje najodgovornije zadaće Crkve, tj. naviještanje riječi i dijeljenje sakramenata. U tom kontekstu mjesto i uloga Zakonika Crkve shvatljivi su samo ako se ima u vidu veliko otajstvo Crkve⁹, a njegove odredbe kao veliki napor da se i pravno formulira koncilski nauka o tom otajstvu¹⁰ kao sakramentu spasenja.

2. ZAKONIK CRKVE I KATEHEZA

a) Crkva je od svojih početaka katehezu smatrala najosnovnijim i najefikasnijim načinom da ljude uvede u tajnu vjere i misterij Krista da bi „u njegovu imenu imali život”.¹¹ Ona, stoga, nije propustila da i kroz svoje zakone naglasi potrebu i obavezu kateheze.¹² Novi Zakonik kanonskog prava, nadahnut koncilskom naukom, donosi mnoštvo propisa o katehezi u duhu koncilskih smjernica. Zakonik crkvenog prava nije katehetski direktorij pa stoga od nje ga ne možemo očekivati opširna razglabanja o pojedinim katehetskim temama. On sažeto i jezgrovito donosi načela kojih se katehetski djelatnici imaju pridržavati, ali istodobno ostavlja široke prostore za samoinicijative kako pojedina, tako mjesnih i pokrajinskih crkava.

Donoseći propise o katehezi, Novi zakonik kanonskog prava je imao pred očima dvije ideje vodilje. Koncilski nauka o Crkvi kao narodu Božjem¹³, kroz koju je otupljena oštrica stroge podjele krštenika na klerike i laike. Članovi Božjeg naroda, jer su po krštenju prijelovljeni Kristu kao svojoj glavi, pozvani su na aktivno

su djelovanje u njegovom mesijanskom poslanju. Svoju povezanost s Kristom novi Božji narod može živjeti samo ako crpi sa životnog izvora milosti, iz sakramenata.

b) Novi Zakonik crkvenog prava 31 put upotrebljava termine koji označavaju katehezu ili su s njom u uskoj vezi, kao: katehetski, kateheta, katekizam, katehetika.

U 2. poglavlju drugog naslova treće knjige pod naslovom „Katehetska pouka” Zakonik kanonskog prava donosi propise koji se odnose isključivo na katehezu. U osam kanona donesene su odredbe koje promiču katehetsku aktivnost.

Prvi, ili uvodni kanon (kan. 773), propisuje kome pripada načelna dužnost promicanja kateheze. On upotrebljava dosta općenit pojam „pastiri duša”. Taj propis bit će u kanonima koji slijede potanje obrazložen i preciziran. Prvi dio kanona preuzet je iz Zakonika kanonskog prava iz 1917.¹⁴ Drugi pak dio nadahnut je koncilskim principima.¹⁵ Dok prvi dio ostaje vjeran tradicionalno izraženoj obavezi kateheze kroz povijest crkvenog zakonodavstva, drugi

⁴ Usp. PAVAO VI, *Govor članovima Rimske Rote*, 24. siječnja 1969.

⁵ Usp. R. SEBOTT, „Die Zuordnung und Berufung zur Kirche”, u. *Grundriss des nachkonziliaren Rechts*, Regensburg, 1979, str. 101.

⁶ Usp. A. HAGEN, *Prinzipien des katholischen Kirchenrechts*, Würzburg, 1949, str. 15.

⁷ Usp. LG, 9–16.

⁸ Usp. A. MARTINI, *Il diritto canonico nella realtà ecclesiale*, Roma, 1969, str. 13–21.

⁹ Usp. *Dokumenti II. vatikanskog sabora*, Dekret o odgoju i obrazovanju svećenika „Optatam Totius” (OT), br. 16.

¹⁰ Usp. IVAN PAVAO II, Apostolska konstitucija „*Sacrae disciplinae leges*”.

¹¹ Usp. IVAN PAVAO II, Apostolska poslanica „*Catechesi tradendae*”.

¹² Usp. *Tridentski sabor*, sess. XXIV, de ref., c. 4. CIC/1917, kann. 1329–1336; *II. vatikanski sabor*, Dekret o apostolatu laika „*Apostolicam Actuositatem*” (AA), br. 10; Dekret o misijskoj djelatnosti Crkve „*Ad Gentes*” (AG), br. 26; Dekret o pastirskoj službi biskupa „*Presbyterorum Ordinis*” (PO), br. 4.

¹³ Usp. LG 9; J. RATZINGER, *Popolo e casa di Dio in s. Agostino*, Milano, 1971, str. 15.

¹⁴ Usp. CIC/1917, kan. 1329.

¹⁵ Usp. Dekret o pastirskoj službi biskupa „*Christus Dominus*” (CD), br. 14.

dio kanona ističe samu svrhu tog zakonskog propisa i same kateheze, tj. vjeru krštenika „vjerskom poukom i iskustvom kršćanskog života činiti živom, očitom i djelotvornom”.

Nakon što je u prvom kanonu naglasio koga veže zakonsko-kanonska obveza širenja kateheze u prvom paragrafu kanona 774, Zakonodavac naglašava moralnu i kršćansku dužnost „svih članova Crkve da, svatko sa svoje strane, potječu katehezu”. U tom, inače novom propisu u odnosu na CIC/1917, susrećemo najzraviju primjenu koncilске nauke o Crkvi kao narodu Božjem¹⁶, kojega članovi imaju pravo i dužnost da primljenim darovima promiču „obnovu i veću izgradnju Crkve”.¹⁷

U ovom paragrafu se želi naglasiti sva važnost kateheze u našim danima i zato se jasno stavlja do znanja da u Crkvi ne može biti nitko ravnodušan prema toj velikoj zadaći Crkve. Taj načelni propis veže svakog kršćanina da katehetsku pouku potpomaže na ovoj mogućoj način.

Drugi paragraf istog kanona specificira propis prvoga kad kaže da su roditelji i kumovi prvi, među svim kršćanima, „dužni, riječju i primjerom podučavati djecu u vjeri i prakticanju kršćanskog života”. Propis tog kanona, utemeljen na načelima naravnog prava, naglašava i brani pravo roditelja da svoju djecu odgoje po načelima osobnog uvjerenja. Braneći i dajući to pravo kršćanskim roditeljima, koje propisi Zakonika Crkve obvezuju¹⁸, on ga indirektno priznaje roditeljima svih uvjerenja.

Tragove formulacije tog paragrafa nalazimo, kako u propisima starog Zakonika¹⁹, tako u koncilskim dokumentima.²⁰

Donijevši dva općenita načela, po svojoj naravi različita, Zakonodavac se „spušta” više u praktične propise. U kanonu 775, koji je, kako u svojoj formulaciji, tako po svom sadržaju nov u odnosu na CIC/1817, ali ne i na koncilsku nauku²¹, Zakonik određuje: „spada na dijecezanskog biskupa odrediti norme o katehetskoj građi te isto tako providjeti za katehezu potrebna sredstva i, ako mu se to učini za zgodno, izdati priručnik za katehezu, promicati i usklađivati katehetske pothvate” (paragraf 1). Biskup, jer je prvi pastir duša u mjesnoj Crkvi, dužan je sve učiniti da kateheza u njegovoj biskupiji nađe ono mjesto koje joj pripada. Njegov

va je dužnost tražiti načine katehetske pouke, promicati odgovarajuća pomagala ali i nadzirati obavljaju li svoju zadaću katehiziranja oni kojima ju je on povjerio. Više je nego jasno da on osobno ne samo da ne može sistematski katehizirati nego i da osobno ne može obavljati zadaću koordinacije i organizacije katehetske djelatnosti u svojoj biskupiji. Zakonik Crkve ostavlja mogućnost da mjesni biskup tu svoju dužnost na polju kateheze obavlja po drugoj osobi, imenujući biskupskog vikara za katehezu²², kojemu bi bila dužnost u dogovoru s biskupom animirati katehetsku djelatnost na području biskupije. Zakonik u drugom, odnosno trećem paragrafu istog kanona ostavlja kao mogućnost da izdavanje katekizma kao i formiranje katehetskog ureda bude briga Biskupske konferencije „ako se čini korisnim”. Ovdje treba naglasiti da propis prvog paragrafa ovog kanona ne gubi svoju snagu u slučaju provođenja propisa drugog i trećeg. Drugim riječima, mjesni biskup ne može svoju dužnost prebaciti na Biskupsku konferenciju. Ali u duhu Zakonika Crkve zaključci i odredbe Biskupske konferencije, u ovoj stvari, ne vežu biskupa da ih proglasi obvezatnim na području svoje biskupije, ako ih ne smatra prikladnim.

Po svojoj važnosti i po mjestu koje zauzima među kanonima koji se odnose na katehezu, kanon 776 je svakako centralni. Ondje naime čitamo: „Župnik je, snagom svoje službe, dužan njegovati katehetsku pouku odraslih, mladeži i djece”. Iz ovoga jasno slijedi da je, po zamisli Zakonodavca, župnik glavni djelatnik kateheze. Prema gore citiranom tekstu, zadaća katehiziranja je neraskidivo povezana sa župničkom službom, s njegovim – biti župnik.

Terminologija tog kanona želi istaknuti da se narav dužnosti katehiziranja svih onih koje

16 Usp. J.B. BEYER, *Il Codice del Vaticano II, Dal Concilio al Codice*, Bologna, 1984, str. 24–25.

17 Usp. LG 14.

18 Usp. CIC/1917, kan. 1.

19 Usp. CIC/1917, kan. 1335.

20 Usp. LG 11,35; Deklaracija o kršćanskom odgoju „Gravissimum Educationis”, br. 3.

21 Usp. CD 13–14.

22 Usp. kan. 476.

su prije spomenuti, bitno razlikuje od župnikove. Vjernik može biti vjernik, i to možda i dobar, iako ne katehizira. I roditelj može biti kršćanski roditelj, svakako ne dobar, a da ne obavlja dužnost kateheze svoje djece u strogom smislu riječi. Čak i biskup može biti biskup, a da ne katehizira. Župnik, međutim, ne! Župnik ako ne katehizira, zanemaruje svoju osnovnu župničku dužnost²³, jer kateheza bitno spada u sferu onih kvaliteta koje su neophodne da bi nekome mogla biti povjerena župnička služba.²⁴ Župnik koji ne katehizira zapravo i nije župnik. U tom smislu i propis kanona 1740 i 1741, t. 4, kao dostatan razlog za micanje sa župe navodi štetnost ili neefikasnost pastoralnog djelovanja dotičnog župnika ali i teško zanemarivanje njegovih župničkih dužnosti. Ton i duh gore citiranih kanona jasno pokazuju koliku važnost Zakonodavac pridaje dužnosti osobne katehizacije koja veže svakog župnika. Ovaj kanon se međutim ne zadovoljava obvezivanjem župnika da on sam katehizira nego ga obvezuje i poziva da prihvati i angažira za taj težak i odgovoran posao sve raspoložive snage na području svoje župe. Propis kanona se odnosi u prvom redu na klerike, članove ustanova posvećenog života kao i članove društava apostolskog života ne zanemarujući aktivnost laika u tom poslu, posebno ako se među njima nađe kateheta. Zakonodavac poziva sve one koje župnik zamoli za pomoć u katehizaciji da se odazovu kao vlastitoj dužnosti, osim ako nisu opravdano spriječeni. To naročito važi za klerike koji borave na području župe. Nijedna redovnička zajednica ne može se oglušiti na ovaj poziv u ime posebnosti vlastite karizme. Kateheza se uklapa u svaku karizmu barem pod jednim od mnogovrsnih svojih vidova.

Propisom kanona 778, vezani su svi oni kojima su povjerene župe, škole, internati. Ovaj kanon ima pred očima prvenstveno redovničke zajednice koje u vlastitim crkvama i školama okupljaju đake i mladež. Iako njihove crkve nisu župne crkve, njihova pastoralna aktivnost ne može zaobići dužnost katehiziranja. Tu je važno napomenuti suradnju sa župnikom na području čije župe se nalaze njihove crkve ili škole.

Tekst kanona 779, inspiriran je duhom naše-

ga doba. Zakonodavac naglašava ne samo mogućnost nego i potrebu služenja svim nastavnim pomagalicama i sredstvima priopćavanja koja mogu biti od koristi da kateheza postigne željenu svrhu. Izbor danih pomagala treba prilagoditi „naravi, sposobnostima kao i uvjetima života” onih koji bivaju katehizirani. Želi se naglasiti da je onaj koga se katehizira osoba koja ima svoje specifičnosti. Njih Zakonodavac ima pred očima i poziva katehete da to imaju na umu poradi efikasnosti vlastitog posla.

Imajući u vidu tekstove kojima je nadahnut propis tog kanona kao i doba u kojem je nastao²⁵, očito je da je Zakonodavac imao namjeru naglasiti svu važnost tehničkih pomagala kao što su: televizija, kompjutori, videokasete, radio, novine itd. A sve to služi samo jednom cilju, tj. „da bi vjernici bili sposobni potpunije razumjeti katoličku nauku i usvojiti je u životu na najprikladniji način” (kan. 779).

Svjestan da sva tehnička pomagala ne bi učinila katehezu plodnom ako bi izostala stručna spremnost onih koji se njima služe, Zakonodavac u zadnjem kanonu koji se odnosi na katehezu propisuje: „... katehete neka budu doлично pripravljeni (...) i poučeni bilo u nauci Crkve, bilo u teoretskom i praktičnom poznavanju odgojnih načela” (kan. 780). Ovaj propis ima pred očima prvenstveno katehete—laike, pozivajući biskupe da se brinu za njihovu doličnu stručnu spremu. Katehetska izobrazba treba biti permanentna. U tom smislu Zakonik predviđa česte seminare na biskupskom, pokrajinskom i nacionalnom, kao i na internacionalnom planu. Iz samog kanona može se zaključiti da se kateheza smatra, ne samo znanošću koja se može naučiti jedanput za svagda, nego prije svega umijećem koje se uči cijelog života. Ono što važi za katehete—laike važi isto tako i

²³ „Župnikova je dužnost naći načina da riječ Božja bude cjelovito naviještana onima koji se nalaze u župi; stoga mu je brinuti se da vjernici budu poučeni u istinama vjere, posebno kroz nedjeljne i blagdanske homilije i kroz katehetsku pouku...”, kan. 528, S 1.

²⁴ „Da bi netko bio valjano imenovan župnikom... treba biti obdaren revnošću za duše...”, kan. 521, paragraf 1–2.

²⁵ Usp. CD 13; Dekret o sredstvima društvenog saobraćanja „Inter Mirifica”, br. 15.

za katehete svećenike. Iako spremni za tu odgovornu zadaću kroz cijelo doba teološkog studija (usp. kan. 256, paragraf 1), potrebna im je stalna informiranost o novim načinima kateheze kao i izmjena iskustava.

U gore citiranim kanonima izražena je velika briga Crkve za katehetsku pouku naroda Božjeg. Ona tu svoju brigu želi prenijeti na sve svoje sinove i kćeri i podijeliti je s njima. Prvenstveno je želi podijeliti s „pastirima duša” stavljajući jasno do znanja da je to sastavni dio njihova poziva. Zakonik Crkve nije popis normi čije krštenje ili neispunjavanje za sobom povlači zakonsku odgovornost. Zakonik Crkve je „kodeks” prava i dužnosti koji obvezuje svakog člana naroda Božjeg snagom vlastitog pritjelovljenja Kristu, a u cilju ostvarenja Kraljevstva Božjeg i rasta Crkve koja je Tijelo Kristovo. To načelo vrijedi posebno za djelatnike kateheze, jer kateheza može biti plodna samo ako se obavlja s dubokim uvjerenjem i s puno ljubavi.

3. ŽUPA – CENTAR KATEHETSKE DJELATNOSTI CRKVE

Zakonik Crkve poima župu kao „određenu i stalno uspostavljenu zajednicu vjernika u mjesnoj Crkvi” (kan. 515, paragraf 1), „po kojoj se redovito ostvaruje poruka spasenja koju je Krist stavio u zadatak svojoj Crkvi”.²⁶ Sveopća Crkva Kristova, zapravo, u obliku župe postoji kao vidljivi organizam. Bez tako formiranih zajednica ona bi ostala na razini apstraktnosti. Crkva, jer je upućena ljudima, koji su neminovno vezani na prostor i njegove zakone, i sama mora biti prostorna, organska. Župa je osnovna stanica organizma Crkve u kojoj se začinje, formira i raste njezin tajanstveni život. Od vitalnosti te osnovne stanice „umnogome ovisi vitalnost same Crkve”.²⁷

Župa, jer je „središnja točka okupljanja naroda Božjega”²⁸ i jer se „sveopća ili mjesna Crkva ostvaruje, cvjeta, zrije i raste u mjeri u kojoj cvjetaju, rastu i zriju župe”²⁹, neizostavno mora biti i središnja točka svih onih aktivnosti koje su neophodne da bi mjesna crkva cvjetala, zriela i rasla. Prvo mjesto među tim aktivnostima zauzimaju navještaj Riječi i dijeljenje sakramenata.

Stoga se s pravom može ustvrditi da je župa „primarno mjesto kateheze”³⁰ iz dva osnovna razloga.

a) U svojim propisima Zakonik Crkve neprestano naglašava usku i neraskidivu vezu između kateheze i sakramenata. Time on, zapravo, izražava najneposredniji cilj same kateheze. Budući da je cilj kateheze „uvođenje u tajne vjere”³¹ kroz naviještanje Riječi, a vjera rađanje na milosni život, kojega su sakramenti neophodna sredstva, nije nelogično zaključiti da je bitna zadaća kateheze stalna priprava na sakramentalni život. Tim motivima se nadahnjivao Zakonodavac kad je za dopušteno podjeljivanje sakramenata tražio „dostatnu poučenost u istinama vjere”.³² Propis po kojemu za traženu poučenost brigu snosi župnik³³, indirektno govori da se ona ima ponuditi i dati u župi. Po naravi strukture Crkve, sakramentalni život vjernika odvija se u župi.³⁴ Zato je logično da se i priprava koja se obavlja po katehezi, odvija na području župe. Naime, samo tako ona može biti sistematska i temeljita. Ako je župa centar okupljanja naroda Božjeg i centar njihova sakramentalnog susreta s Kristom, onda ne može biti sumnje da je baš župa najprikladnije mjesto neprestanog produbljivanja u spoznanju poklada vjere. Po tom stalnom rastu u vjeri koji se događa po katehezi (kan. 773), članovi župne zajednice čine da raste i cvjeta Crkva Kristova. U tom kontekstu može se reći da u duhu Zakonika Crkve samo ona župna zajednica može obaviti svoje poslanje u kojoj kateheza nalazi svoje dolično mjesto.

²⁶ Usp. Hack, H., „Die Pfarrei”, u: AA.VV., *Grundriss des nachkonziliaren Kirchenrechts*, Regensburg, 1979, str. 302.

²⁷ M. MORGANTE, *La parrocchia nel Codice di Diritto canonico*, Milano, 1985, str. 5.

²⁸ CT 67; Usp. Dekret o apostolatu laika „Apostolicam Actuositatem”, br. 10.

²⁹ L. BETTAZZI, „La parrocchia comunità cristiana solidale con l'uomo d'oggi”, u: *La parrocchia, comunità di uomini per gli altri*, Napoli, 1981, str. 61.

³⁰ IVAN PAVAO II, 20. listopada 1984.

³¹ CT 18.

³² Usp. kan. 865, paragraf 1; 889, paragraf 2; 915, paragraf 1; 1061,1'

³³ Usp. kan. 777, 2'; 890; 914; 851, 2'

³⁴ Usp. kan. 520; 777, 1'; 896; 914; 1109.

b) Osnovno pravo svakog krštenika je „primiti od svetih pastira pomoć iz duhovnih dobara Crkve, posebno Božje riječi i sakramenata” (kan. 213). To pravo ne može biti uskraćeno „onima koji to shodno traže” (kan. 843, paragraf 1). Shodno tu znači valjano pripravnici, tj. oni koji kroz temeljitu pripravu koja se obavlja kroz katehezu, upoznaju duhovna dobra Crkve i njihovo značenje. To svoje pravo na sakramente vjernici ostvaruju u župi kojoj pripadaju. Župnikova je dužnost stajati im u toj stvari na raspolaganju.³⁵ Samo od njega oni imaju zakonsko pravo tražiti te usluge u redovnim prilikama, jer je župnikova dužnost brinuti se za sakramentalni život svojih župljana.³⁶ Drugi svećenici ne samo da to nisu dužni nego to i ne mogu u veći slučajeva, a ponekad bi se radilo i o nevaljanosti ukoliko bi izostala delega.³⁷

Propis gore citiranog kanona ne odnosi se samo na pravo krštenika da primi sakramente koje traži, nego uključuje i pravo na potrebitu pouku koja je nužna da bi oni svoja prava u župi zaista i ostvarili. Drugim riječima, propis ovog kanona već pretpostavlja župu kao mjesto pripreme na sakramente, razumije se kroz katehezu.

U tom smislu ne katehizirati ne znači samo zanemariti jednu osnovnu dužnost nego, kako to obično biva, uskratiti nekomu njegovo osnovno pravo. Ne katehizirati znači zaključati riznice sakramentalne milosti, osiromašiti onaj dio naroda Božjega kojem je poslano.

Svjestan sve važnosti kateheze i svih posljedica njezinog propuštanja Zakonodavac, na sebi svojstven način i u duhu pravnih normi, silno je naglašava i stavlja je na srce svima, a posebno upraviteljima župa.

Iz ove kratke analize kanona jasno se vidi da Zakonik Crkve nipošto ne sputava katehetsku djelatnost. Naprotiv! On je promiče, daje smjernice ostavljajući pri tom svu širinu prostora u traženju najprikladnijih načina da bi se ona učinila što plodnijom. Zakonodavac je kroz svoje norme, možda i nesvjesno, dao do znanja da drži da bi u katehezi grijeshili oni koji bi je ostavili po strani. Oni koji tražeći najadekvatnije načine i pogriješe, imaju opravdanje u činjenici da su radili. Bilo ih što više!

³⁵ Usp. kan. 528.

³⁶ Usp. kan. 530.

³⁷ Usp. kan. 1114.